

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Sint- Jozef te Temse

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	10967
	Instelling	Vrije Basisschool - Sint-Jozef
directeur		Geert DRUMONT
adres		Velle 129 - 9140 TEMSE
telefoon		03-711.08.03
fax		03-771.34.87
e-mail		info@basisschool-velle.be
website/URL		www.basisschool-velle.be
	Bestuur van de instelling	963918 - Katholieke Scholen Temse te TEMSE
adres		Oeverstraat 5 - 9140 TEMSE
	Scholengemeenschap	121228 - KSTS te STEENDORP
adres		Gelaagstraat 161 - 9140 STEENDORP
	CLB	115022 - Vrij CLB Waas en Dender te SINT-NIKLAAS
adres		Ankerstraat 63 - 9100 SINT-NIKLAAS
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	04/06/2012, 05/06/2012, 07/06/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	07/06/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	21/06/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Guy De Roover
	Teamleden	Marianne D'Heer
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Leergebieden in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
3.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	7
3.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	8
3.3 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	9
3.4 Lager onderwijs: muzische vorming	10
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	11
4.1 Professionalisering	11
4.2 Begeleiding	12
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	13
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	14
6.1 Wat doet de school goed?	14
6.2 Wat kan de school verbeteren?	15
6.3 Wat moet de school verbeteren?	15
7. ADVIES	16
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	16

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende woonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Vrije Basisschool Velle is gelegen in het gelijknamig gehucht van de gemeente Temse. De school is sterk verbonden met het parochiaal leven. Ze kent een opmerkelijke groei van het aantal leerlingen. Een enthousiast en verjongd leerkrachtenteam spant zich ernstig in om kwaliteitsvol onderwijs aan te bieden.

De leerkrachten van de kleuterafdeling tonen met diverse outputgegevens aan dat ze hun inspanningsverplichting nakomen om de decretale ontwikkelingsdoelen en de leerplandoelen voor **wiskundige initiatie en muzische vorming** geïntegreerd na te streven. De school hanteert het werkplan van de onderwijskoepel om een evenwichtig, gevarieerd en gegradueerd aanbod van de verschillende ontwikkelingsaspecten te verzekeren. De leerkrachten gebruiken dit referentiekader tevens als poort naar de achterliggende leerplandoelen voor beide leergebieden. Uit diverse planningsdocumenten, waaronder de jaaroverzichten, de dagplanningen en de hoeken- en activiteitenfiches, blijkt de zorg voor een verticale en horizontale samenhang. De teamleden hanteren hierbij zowel de leerlijnen uit de leerplannen als de ontwikkelingslijnen uit het werkplan van de onderwijskoepel.

De leerkrachten zorgen voor een krachtige leeromgeving waarin ze kleuters uitdagen om te exploreren en te experimenteren. De teamleden verrijken hun klassen en hoeken regelmatig met wiskundige en muzische elementen. Er wordt voorzien in een degelijk materialenaanbod dat kleuters stimuleert tot wiskundig handelen en tot muzische expressie. De school voorziet in klasexterne ondersteuning voor kinderen met een vertraagde denkontwikkeling. Het team werkte observatiefiches uit over de leeftijdsgroepen heen met aandacht voor de groeiende ontwikkeling van kleuters. Het is een uitdaging voor het team van de kleuterafdeling om deze observatiecriteria te verfijnen.

De school biedt in de lagere afdeling de nodige garanties dat ze aan haar resultaatsverplichting voldoet door de leerplandoelen en eindtermen van **wereldoriëntatie** met haar leerlingen te bereiken. De leerkrachten rekenen op een onderwijsleerpakket om de verticale samenhang te waarborgen en aandacht te besteden aan de verschillende bestaansdimensies. De aanvullende leerinhouden missen in sommige klassen de nodige leerplandoelgerichtheid. De leerkrachten hebben vaak onvoldoende zicht op het bijkomend onderwijsaanbod van de vorige of volgende leerjaren. Het is een uitdaging voor het team om ook voor deze aanvullende inhouden een leerplangericht, evenwichtig en gegradueerd aanbod te verzekeren.

Gezondheids-, milieu- en verkeerseducatie krijgen een ruime plaats in het werkelijkheidsgericht onderwijs. Voor de interculturele opvoeding is dit in veel mindere mate het geval. Waakzaamheid blijft geboden om de cursorische werkwijze binnen wereldoriëntatie voldoende te doseren. Een meer planmatige aanpak van de nabije omgeving heeft groeikansen. De school is toe aan een grondige reflectie over de evaluatie en de rapportering voor wereldoriëntatie.

In de lagere afdeling voldoet de school niet aan de erkenningsvoorwaarden voor **muzische vorming**. De leerkrachten kunnen niet aantonen dat ze het leerplan muzische vorming in voldoende mate toepassen en de eindtermen bereiken. Een volledig, evenwichtig en gradueel muzisch aanbod met een gepaste evaluatie- en rapporteringspraktijk is momenteel niet gegarandeerd. Een recente studiedag was de aanzet om kennis te maken met de uitgangspunten van het leerplan, maar slechts een gedeelte van het leerkrachtenkorps streeft effectief op de klasvloer naar de implementatie van deze leerplanvisie. De school beschikt over instrumenten om een evenwichtig en gegradueerd aanbod te bewaken maar de aanwending ervan is leerkrachtafhankelijk. Ook de invulling op de klasvloer is divers: van een degelijk streven naar gevarieerde inhouden en werkvormen tot een stereotiepe en eenzijdige invulling van de domeinen. De organisatie van muzisch gerichte projecten en jaarthema's wijzen op het besef bij de

meeste leerkrachten dat er een kentering voor dit leergebied nodig is. Hierdoor is er een groeiend muzisch klimaat in de meeste klassen en in de school merkbaar. Het verdere verloop van de leerplanimplementatie is echter onduidelijk voor de meeste teamleden.

De school profileert zich als een zorgzame school en tekent een duidelijke zorgstructuur uit op basis van een transparante visie. Het welbevinden en de betrokkenheid van de kinderen krijgen een centrale plaats in het schoolgebeuren. Er is een standvastig en gemotiveerd zorgteam dat de **leerbegeleiding** aanstuurt in een groeiende handelings- en doelgerichte aanpak. De groepsleerkrachten staan garant voor een degelijke en gestructureerde basisaanpak met een stimulerend pedagogisch klimaat in hun klas. Daarbij heeft de extra zorg onder de vorm van klasinterne differentiatie groeikansen. De zorgleerkrachten verzekeren de tweedelijnszorg zowel op klas- als leerkrachterniveau door onder meer de aanmaak van ondersteunende materialen en de passende begeleiding. De school beschikt over een degelijke beeldvorming van de kinderen. De observaties in de kleuterafdeling kunnen nog aan verfijning winnen. Het multidisciplinair overleg (MDO) kan sterker bijdragen tot een meer handelingsgerichte werking door de zorgvraag concreter te formuleren en te koppelen aan een planmatige en gefaseerde aanpak met subdoelen.

Voor de **deskundigheidsbevordering** staat de school aan het begin van een ontwikkelingstraject. Het ontbreekt aan een transparant en uitgewerkt nascholingsplan waarbij de schoolprioriteiten verband houden met de individuele en collectieve nascholingsbehoeften op basis van een sterktezwakteanalyse.

Het team mist momenteel een systematische en cyclische aanpak om op korte en middellange termijn vernieuwingen en veranderingen in de schoolwerking te implementeren. De interne professionalisering heeft groeimogelijkheden. Een aantal leerkrachten maken weinig gebruik van de aangeboden externe professionaliseringskansen.

De school is bekommerd om de kwaliteit van haar onderwijs en neemt hiertoe verschillende initiatieven. Het team verzamelt wel outputgegevens maar voert nog geen echt outputbeleid. Er is een degelijk **algemeen beleid**. De leerkrachten ervaren het intern leiderschap als democratisch, empathisch en bereikbaar. De directeur streeft naar een participatieve besluitvorming en geeft veel autonomie aan de leerkrachten. Meer gerichte druk en opvolging is aangewezen om onder meer het pedagogisch-didactisch handelen van de teamleden te versterken, goede praktijkvoorbeelden te vermenigvuldigen en de nodige afspraken te controleren. Het is een uitdaging voor het team om over sommige onderwijskundige aspecten een duidelijke, expliciete en eensgezinde visie op schoolniveau te ontwikkelen.

De onderwijsinspectie besluit haar erkenningsonderzoek met een gunstig advies voor de kleuterafdeling. De lagere afdeling krijgt een gunstig advies beperkt in de tijd en moet prioritair werk maken van een volledig, evenwichtig en gradueel aanbod voor het leergebied muzische vorming met het leerplan als referentiekader. De onderwijsinspectie wenst het schoolteam alle succes toe om verder te bouwen aan kwaliteitsvol onderwijs voor alle leerlingen.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

wiskundige initiatie

muzische vorming

Lager onderwijs

wereldoriëntatie

muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

Motivering

- De school toont met planningsdocumenten, geregistreerde observaties, kleuterwerkjes en de resultaten van genormeerde testen aan dat ze de decretale ontwikkelingsdoelen en de leerplandoelen voor wiskundige initiatie in voldoende mate nastreeft bij haar kleuters. Zowel het leerplan als het koepelgebonden werkplan zijn richtinggevend voor het onderwijsaanbod van dit leergebied.
- De leerkrachten hanteren jaaroverzichten waarbij ze per thema de wiskundige handelingen of begrippen in kaart brengen. Dit waarborgt een gradueel en evenwichtig aanbod. Het is een aandachtspunt om met deze waardevolle bewakingsinstrumenten op schoolniveau grondiger de eventuele hiaten of mogelijks overaanbod op te sporen. Het instrument 'doelenlijst uit het leerplan gericht op wiskundige initiatie' kan aan functionaliteit winnen.

- In de hoeken- en activiteitenfiches is er aandacht voor horizontale samenhang, graduele opbouw en diversiteit in het materialenaanbod. Ook hier zijn er groeikansen om deze planningsinstrumenten doeltreffender te gebruiken.
- De leerkrachten integreren de verschillende aspecten van wiskundige initiatie doordacht in vaste en occasionele belangstellingscentra. Het team werkte met het Wero-plan een overzicht uit van de verschillende activiteitenonderwerpen maar de meerwaarde is voor een aantal leerkrachten niet duidelijk.
- Kleuters krijgen voldoende kansen om wiskundige ervaringen op te doen met getallen, meten en ruimtebeleving in overwegend uitdagende leeromgevingen. De aanwezige ervarings- en spelmaterialen ondersteunen het wiskundig denkvermogen van de kleuters. Leerkrachten verrijken de speel- en werkhoeken met wiskundige elementen: groeimeter, gepersonaliseerde telefoonnummers, gegradeerde getallenbeelden, knappe winkelhoeken, diverse stappenplannen, puzzelaanbod, enz..
- Een strengere selectie en scherpere formulering van lesdoelen kan de doelgerichtheid van de (wiskundige) activiteiten nog verhogen.
- De school werkte observatiefiches uit voor de verschillende leeftijdsgroepen. De observatiecriteria kunnen nog verfijnd worden.
- De groepsleerkracht kan rekenen op de ondersteuning van de zorgleerkracht, zowel op leerkrachten- als kleuterniveau. Zorgfiches, verslagen van multidisciplinaire overlegmomenten (MDO's) en overgangsgesprekken duiden op een degelijke invulling van de tweedelijnszorg voor het wiskundig denken en handelen van kleuters.

3.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

Motivering

- De school toont met degelijke planningsdocumenten en creatief leerlingenwerk aan dat ze de ontwikkelingsdoelen en leerplandoelen voor muzische vorming in voldoende mate nastreeft bij haar kleuters.
- Om de volledigheid van het muzisch aanbod te waarborgen, gebruikt het team een jaaroverzicht waarbij het per thema de muzische werkvormen van de diverse domeinen in kaart brengt. Ook in de schoolspecifieke hoeken- en activiteitenfiches heeft de school voldoende aandacht voor de na te streven leerplandoelen van muzische vorming. Enkel het domein media krijgt in sommige klassen niet de aandacht die het verdient. Het team is toe aan een grondige analyse op schoolniveau om in het totale muzische aanbod eventuele hiaten of een overaanbod op te sporen.
- Een meer realistische formulering van de na te streven doelen in de dagplanningen kan de doelgerichtheid van de muzische activiteiten nog verhogen.
- Het kleuterteam integreert muzische activiteiten binnen de thematische werking, in nauwe horizontale samenhang met andere leergebieden. De rijke invulling van de thema's met heel wat aanschouwelijk en didactisch materiaal bieden de kleuters kansen tot muzische beleving, experimenteren en exploreren. De klassen zijn verzorgd en muzisch ingericht.
- Er is een stimulerend en uitdagend klasklimaat en klasmanagement.
- De school voorziet in haar klasexterne ondersteuning extra zorg voor een aantal basistechnieken bij sommige kleuters (knippen, vormenpatroon, schaar hanteren,...).
- Op de observatiefiches, die per leeftijdsgroep en gradueel zijn uitgewerkt, registreren de leerkrachten de muzische ontwikkeling van de kleuters. Hier liggen mogelijkheden om doelgerichter te observeren.
- De school deed beroep op de pedagogische begeleiding om het muzisch leerplan grondiger te verkennen. De meeste leerkrachten kennen de visie en de krachtlijnen van het leerplan en tonen een groeiende aandacht voor het beschouwen naast het creëren en voor het proces naast het product binnen de muzische activiteiten.

3.3 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Motivering

- De school kan met een beperkt aantal outputgegevens aantonen dat ze de eindtermen voor wereldoriëntatie bereikt. Diverse planningsdocumenten, leerlingenwerkjes, de meeste klasbeelden, fotomateriaal, verkeersdiploma's, e.d. wijzen op de toepassing van het leerplan voor dit leergebied.
- De school heeft in haar zoektocht naar een evenwichtig en gegradeerd onderwijs voor wereldoriëntatie en in het verlengde van de vorige doorlichting, een traject afgelegd in een poging om een leerlijn uit te werken. Ze maakt gebruik van een onderwijsleerpakket als rode draad voor haar onderwijsaanbod. Voor sommige leerinhouden zoals verkeersopvoeding, inhouden voor tijd en ruimte, techniek,... hanteren de teamleden bijkomende leerpakketten. Waakzaamheid blijft aanbevolen om niet te overdrijven met het cursorisch aanbod.
- De leerkrachten zorgen voor aanvullende leerinhouden in bijkomende thema's. Sommigen slagen er niet in om aan te tonen dat dit bijkomend onderwijsaanbod afgestemd is op de verwachtingen van het leerplan voor hun specifiek leerjaar. In andere klassen is dit wel het geval. Het hanteren van een bewakingsinstrument met algemene leerplandoelen gebeurt niet steeds door iedereen even consequent en/of intensief waardoor het gedeeltelijk zijn doel mist.
- Om de toegevoegde inhouden op elkaar af te stemmen bracht de school de lesonderwerpen en thema's doorheen de basisschool in kaart. De meerwaarde van dit zogenaamde Wero-plan is beperkt. Leerkrachten hebben geen grondig zicht op de aanvullende leerinhouden van de voorgaande of de volgende leerjaren. Dit belemmert momenteel de verticale samenhang en een sluitende graduele opbouw op schoolniveau.
- Op schoolniveau hebben de bewakingsinstrumenten nog niet geleid tot een grondige analyse van het aanbod en het opsporen van hiaten of overdreven overlappingen. Het team beseft dat dit nodig is om haar ontwikkelingstraject voor dit leergebied te finaliseren.
- De school heeft ruime aandacht voor de gezondheids- en verkeerseducatie. De activiteiten errond geven haar een dynamische uitstraling en komen de algemene attitudevorming van de kinderen ten goede. Het domein techniek komt eveneens meer in beeld. Ook milieuopvoeding krijgt de aandacht die het verdient; dit is echter niet het geval voor de interculturele opvoeding.
- Het team organiseert heel wat activiteiten om werkelijkheidsgericht onderwijs te realiseren. Projectwerking en een ruim aantal extra-murosactiviteiten dragen hiertoe bij. Het uitwerken van een planmatige aanpak voor het exploreren van de nabije omgeving vormt nog een aandachtspunt.
- De mate waarin de leerkrachten ICT (informatie- en communicatietechnologie) geïntegreerd en doelgericht aanwenden binnen wereldoriëntatie is leerkrachtafhankelijk.
- Om een optimaal gebruik van de tijd- en ruimtekaders te garanderen, werkte de school een overzicht uit van alle instrumenten en didactische hulpmiddelen. Deze leerlijnen zijn afgestemd op de verwachtingen van het leerplan omtrent de graduele opbouw en diversiteit. De mate waarin leerkrachten deze schoolafspraken nakomen is verschillend. Soms ontbreken de vereiste ondersteunende tijd- en/of ruimtekaders of worden ze weinig functioneel aangewend, zodat opvolging op de klasvloer zich opdringt.
- De school is toe aan een grondige reflectie over haar evaluatiebeleid voor dit leergebied. In een aantal klassen is de evaluatie van de inhouden wereldoriëntatie nog vrij beperkt en vooral gericht op het toetsen van kennis. Het evalueren van inzichten,

vaardigheden en attitudes kan nog aan belang winnen. Het is een uitdaging voor het team om te zorgen voor een meer transparante en doelgerichte rapportering.

- Het outputbeleid van de school kan nog groeien. De school verzamelt op diverse manieren harde outputgegevens. Het team heeft nog geen attitude om op basis van de analysegegevens, planmatige acties uit te zetten en de onderwijskwaliteit te optimaliseren. Zo heeft een recente externe proef in de tweede graad nog niet geleid tot gerichte maatregelen in voorgaande of volgende leerjaren om de tekorten voor dit leergebied weg te werken.

3.4 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

Motivering

- De school kan in de lagere afdeling niet garanderen dat ze de eindtermen/leerplandoelen van muzische vorming realiseert. De leerkrachten gebruiken het leerplan nog onvoldoende als referentiekader om voor dit leergebied gradatie en continuïteit over de leerjaren heen te verzekeren.
- Er is nog te weinig aandacht voor een evenwichtig aanbod tussen en binnen de muzische domeinen. Momenteel ligt in de meeste klassen nog sterk de nadruk op beeld en muziek. Sommige leerkrachten vullen de domeinen stereotiep, eenzijdig en vrij intuïtief in. Het domein media krijgt niet de kansen dat het verdient.
- De school bevindt zich in het begin van een ontwikkelingstraject om de uitgangspunten van het leerplan te verkennen en te integreren in haar onderwijspraktijk. Tijdens een studiedag van dit schooljaar maakten de leerkrachten nader kennis met de visie van het leerplan.
- De wijze waarop de teamleden openstaan om de visie, de uitgangspunten en de doelen van het leerplan te implementeren in de klaspraktijk is behoorlijk verschillend. Niet alle leerkrachten vertonen op dit vlak voldoende veranderingsbereidheid. Sommigen zijn nog weinig doordrongen van de noodzaak om voor muzische vorming een doelgericht, evenwichtig en gegradueerd aanbod te verzorgen. Uit gesprekken blijkt dat ze nog weinig vertrouwd zijn met de verwachtingen van het leerplan en voorbijgaan aan de visie om het tweeledig muzisch proces van beschouwen en creëren te onderscheiden.
- Momenteel bevindt de school zich in de verzamelfase en brengen de leerkrachten per klas hun muzische activiteiten in kaart. Ze kunnen hiervoor over degelijke instrumenten beschikken om zicht te krijgen op een al of niet evenwichtig en gegradueerd aanbod. Het is leerkrachtafhankelijk in hoeverre deze instrumenten doelgericht, doeltreffend en ondersteunend gebruikt worden opdat de lagere afdeling zich voor dit leergebied verder kan ontwikkelen.
- De school geeft aan dat de invoering van de jaarthema's de laatste jaren een kentering meebracht om het muzisch klimaat van de school te verhogen. De meeste thema's kregen dan ook een sterk muzische invulling (*Kunstig Velle, Velle heeft talent, Velle kleurt, ...*). Diverse outputgegevens zoals fotomateriaal, informatie op de website, de leerlingenwerkjes, wijzen eveneens op de start van een veranderingsproces.
- Ook de organisatie van de muzische projectweken in de eerste graad tonen de bewustwording van een deel van het team dat er voor dit leergebied een inhaalbeweging nodig is. Bij de uitwerking van deze projectweken geeft de school wel blijk van leerplandoelgerichtheid. Kinderen maken kennis met verschillende kunstzinnige expressievormen. Het verhoogt tevens de betrokkenheid en het welbevinden van alle schoolparticipanten. De evaluatie van dit initiatief kan nog aan diepgang winnen.
- Er is voldoende materiaal aanwezig om de muzische leerplandoelen te realiseren. Het gebruik van multimediale middelen voor muzische en andere doeleinden is nog beperkt.

- Er is een stimulerend klas- en schoolklimaat waarbij kinderen kansen krijgen tot zelfexpressie. In de school en de klassen zijn mooie producten van de beeldactiviteiten op te merken.
- Externe klas- en schoolmomenten zoals toneelbezoek, museumbezoek, leeruitstappen, schoolactiviteiten met sterke betrokkenheid van de ouders, ... tonen de inspanningen van de school om het cultureel klimaat te versterken.
- Het team is toe aan een grondige reflectie over de evaluatie en rapportering van de muzische ontwikkeling van de kinderen. Positief zijn de pogingen van sommige leerkrachten om doelgericht te rapporteren.
- De teamleden beseffen en geven zelf aan dat de school voor dit leergebied aan een verdere inhaalbeweging toe is. Het is voor de meeste leerkrachten nog onduidelijk op welke wijze de verdere leerplanimplementatie zal verlopen. De school beschikt niet over een doelgericht groeipad om deze schoolprioriteit planmatig uit te stippelen. Een gebrek aan een gezamenlijk gedragen visie en aan een gerichte aansturing van de nodige veranderingen hypothekeren de effectieve implementatie van het leerplan. Een gezamenlijke, gestructureerde, doelgerichte en doeltreffende strategie dringt zich hierbij op. De inspectie neemt dit tekort mee in het eindadvies van het erkenningsonderzoek.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Motivering

- Het beleid voorziet in een vrijblijvend aanbod voor individuele nascholingen maar slechts enkele teamleden maken sporadisch gebruik van deze vorm van individuele deskundigheidsbevordering. De verdere verspreiding van de verworven kennis en inzichten gebeurt op een personeelsvergadering maar een zichtbaar effect op de verdere **schoolontwikkeling** is beperkt. Er wordt vooral ingezet op teamgerichte nascholingen waarbij de school een beroep doet op de **ondersteuning** van de pedagogische begeleiding.
- Het ontbreekt aan een expliciete en gedragen visie omtrent het professionaliseringsbeleid. Het nascholingsplan is enkel een overzicht van de gevolgde nascholingen. Het is nog geen beleidsinstrument dat de deskundigheidsbevordering van de teamleden planmatig en **doelgericht** aanstuurt. Het is een uitdaging voor het team om te zorgen voor een systematische sterkte-zwakteanalyse waarbij de school haar prioriteiten bepaalt en waaraan ze haar professionaliseringstraject koppelt.
- Het team maakt weinig gebruik van de interne expertise om te professionaliseren. Leren van elkaar is vooral in de lagere afdeling beperkt. Het is in de school geen gewoonte om bij elkaar te hospiteren. Er is wel veel informeel overleg, vooral op niveau van de graden en in de kleuterafdeling.
- De directeur houdt weinig systematische, doelgerichte klasbezoeken met het oog op het ondersteunen van het functioneren van alle leerkrachten. Klasboeken of leerlingenwerkjes worden niet opgevraagd. Opdat pedagogisch-didactische afspraken en vernieuwingen structureel zouden verankeren dringt een meer gerichte druk, opvolging en coaching van het pedagogisch-didactisch handelen op de klasvloer zich

op. Tevens blijven hierdoor kansen onbenut om kennis te maken met goede praktijkvoorbeelden binnen de eigen school.

- Een goed voorbeeld van interne coaching treffen we aan bij de begeleiding van het digitaal zorgsysteem door het zorgteam. Ook de **doeltreffende** ondersteuning door beide zorgleerkrachten bij de aanmaak van materialen en planningsdocumenten vallen op.
- Er zijn heel wat nieuwe leerkrachten op de school. Ze krijgen (beperkte) ondersteuning van een mentor uit de scholengemeenschap. Verder is het vooral de directie, de zorgcoördinator en de parallelle groepsleerkrachten die de aanvangsbegeleiding op zich nemen. De afsprakennota's die de klaspraktijk van elk leerjaar beschrijven, zijn een hulpmiddel naast de informatie uit het schoolwerkplan.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- ontwikkeling.

Motivering

- De school werkt **ontwikkelingsgericht** aan haar leerbegeleiding en is hierin positief geëvolueerd, onder meer dankzij de inzet van het zorgteam.
- Het schoolteam vertrekt vanuit een duidelijke visie op zorg, de zogenaamde zorgpiramide. Het zorgteam werkt zowel op leerling-, leerkrachten- als schoolniveau en stuurt de 'groeierende handelingsgerichte aanpak' aan. De samenstelling van het zorgteam is standvastig wat de continuïteit ten goede komt.
- De zorgleerkracht van de onderbouw is de spilfiguur bij het uitwerken van een gestructureerde aanpak van het leesonderwijs: niveaulezen, zwaluwlezen....Ouders worden met een begeleidende brief sterk ondersteund om ook thuis de kinderen te helpen bij de optimalisering van de leesvaardigheden.
- De meeste klasleerkrachten nemen op een degelijke manier hun rol op van eerstelijnsverantwoordelijke en zijn de spilfiguur binnen de zorgwerking. Ze realiseren een stimulerend pedagogisch klimaat met een opvallend gestructureerde basisaanpak. Er is een spontane signalering van kinderen met specifieke noden en de leerkrachten hanteren ten gepaste tijde een flexibele klasorganisatie. Zowel in de kleuter- als de lagere afdeling getuigen diverse initiatieven van de kansen die kinderen krijgen om hun zelfsturing te bevorderen. De aanmaak van referentiekaders voor meten en de visuele voorstellingen van leerstrategieën zijn voorbeelden van het ondersteunen van de leerbegeleiding.
- De eerstelijnszorg, waarbij extra zorg gegeven wordt in de klas, heeft groeimogelijkheden. De school is nog weinig vertrouwd met de mogelijkheden van de binnenklas- en curriculumdifferentiatie. Meestal blijft dit beperkt tot het aanpakken van tempoverschillen, het aanreiken van materialen en het geven van verlengde instructie. Het is een uitdaging voor het zorgteam om klasleerkrachten bij deze taak sterkere ondersteuning te bieden.
- De tweedelijnszorg is hoofdzakelijk afgestemd op klasexterne **ondersteuning** maar vindt indien mogelijk ook klasintern plaats. Deze is vooral van remediërende aard maar voor een aantal klassen/leerlingengroepen/leerlingen voorziet de school ook preventieve zorg. Zo zijn pre-teaching, de invoering van verteltasjes of het aanreiken van STICORDI-maatregelen geen uitzonderingen.
- De school schenkt aandacht aan de zorg voor meerbegaafde leerlingen door de organisatie van een beperkt kangoeroeklasje vanaf het derde leerjaar. Onder meer de

resultaten van de toetsen van het leerlingvolgsysteem (LVS) vormen hierbij een criterium.

- De zorg- en beverfiches dragen bij tot een gestructureerde en doeltreffende begeleiding en een zorgbrede werking. Tevens wijzen ze op het belang dat het team hecht aan een goede interne communicatie om de ondersteuning van de kinderen te verzorgen.
- De school beschikt in beide afdelingen over een zeer uitvoerige beeldvorming: genormeerde testen, observaties per leeftijdsgroep in de kleuterafdeling, LVS-toetsen, methode- en eigen toetsen, externe proeven, overgangsgesprekken, zorgoverlegmomenten met interne en externe zorgverstrekkers,... dragen hiertoe bij.
- Om de observaties van de kleuters te registreren beschikt de school over fiches per leeftijdsgroep waarin een duidelijke gradatie van te observeren ontwikkelingsaspecten staan. Het observatie-instrument kan nog aan verfijning winnen.
- De school draagt het welbevinden en de betrokkenheid hoog in het vaandel: acties zoals het anti-pestplan, de maandpuntjes, de jaarthema's, de rapportering over de leef- en leerhoudingen, de organisatie van de schoolspeelplaatswerking,... wijzen op de **doelgerichte** aandacht voor de sociaal-emotionele begeleiding van kinderen.
- De organisatie van de zogenaamde pré-MDO's wijst op het streven van de school om haar zorgoverlegmomenten te optimaliseren en de **doeltreffendheid** te verhogen. De multidisciplinaire overlegmomenten (MDO) hebben een scharnierfunctie in de leerbegeleiding. Indien nodig betreft de school hier ook ouders bij. De leerkrachten hanteren vrij recent een digitaal zorginstrumentarium. De school ervaart dit als een meerwaarde voor haar leerbegeleiding. De school bevindt zich volop in de implementatiefase van dit digitaal zorgsysteem.
- De MDO's leiden nog te weinig tot concrete, handelingsgerichte afspraken en acties ter ondersteuning van de eerste- en tweedelijns hulp. Het is een uitdaging voor het zorgteam om de groepsleerkrachten te coachen in het formuleren van een duidelijke zorgvraag gekoppeld aan een planmatige en gefaseerde aanpak met subdoelen.
- Enkele kinderen genieten van een bijzondere zorg met ondersteuning van schoolexterne hulpverleners. Leerkrachten ervaren doorgaans een goede ondersteuning van de gon-leerkrachten.
- In een nota informeert het team de ouders over haar zorgwerking.
- De school koos voor haar GOK-beleid (gelijke onderwijskansenbeleid) voor de thema's doorstroming/oriëntering en preventie/remediëring. De school integreerde de acties in haar gewone zorgwerking. De school formuleert in dit GOK-plan doelstellingen op leerling-, leerkracht- en schoolniveau. Het ontbreekt echter aan duidelijke, concrete en verifieerbare acties om deze doelen te bereiken. Ook de betrokkenheid van de leerkrachten bij de zelfevaluatie is beperkt.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De school heeft nog geen duidelijke visie en geen uitgesproken systematiek om haar kwaliteitszorg bestendig te verzorgen en te bewaken. Ze is wel bezorgd om de kwaliteit van haar onderwijs en voert hiertoe een aantal onderzoeken uit: de tevredenheidsenquêtes, deelname aan schoolexterne proeven, de toetsen van het leerlingvolgsysteem, het verzamelen van informatie uit het secundair onderwijs, gestandaardiseerde testen,... De resultaten leiden nog in te beperkte mate tot bijstellingen van de onderwijsaanpak. De school verzamelt outputgegevens maar voert voorlopig geen echt outputbeleid.
- Het ontbreekt vaak aan een systematiek om vernieuwings- en veranderingstrajecten te implementeren (plannen, uitvoeren, evalueren, bijsturen) waardoor het soms te lang duurt alvorens duidelijke effecten merkbaar zijn.

- Er is een groei naar gedeeld leiderschap om samen school te maken. De jaarthema's spelen hierbij een positieve rol. De directie staat voor een democratisch leiderschap en stuurt aan op communicatie en teambetrokkenheid. De leerkrachten ervaren hun directeur als luisterbereid en bereikbaar voor ouders en leerkrachten.
- Een aantal werkgroepen ondersteunen het intern leiderschap vooral op het vlak van de schoolorganisatie.
- De school heeft een duidelijke schoolvisie die gevisualiseerd wordt in het logo waarbij het kind centraal staat. De school beschikt over een uitgewerkte zorgvisie. Voor andere onderwijskundige aspecten – voorbeeld: over evalueren, rapporteren, implementatie leerplannen, professionalisering,...- ontbreekt het nog aan een expliciete visie.
- De meeste teamleden getuigen van voldoende dynamiek; in het team is er de nodige inzet en expertise om kwaliteitsvol onderwijs aan te bieden.
- De school communiceert haar profiel naar buiten uit. De projecten, de website, persartikels, het pedagogisch project en de verankering en verbondenheid met de lokale gemeenschap wijzen op haar duidelijke positionering.
- De personeelsvergaderingen kennen een gestructureerd verloop met een duidelijke agenda en verslaggeving. Het accent ligt vooral op de schoolorganisatie; de aandacht voor onderwijskundige aspecten is evenwel groeiende.
- De school beschikt niet over een uitgeschreven talenbeleid. Toch neemt zij voor bepaalde aspecten enkele waardevolle initiatieven die geïntegreerd zijn in de klas- en schoolwerking.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Het nastreven van de ontwikkelingsdoelen muzische vorming en wiskundige initiatie met het ontwikkelingsplan en leerplan als referentiekader in de kleuterafdeling.
- De klas- en hoekeninrichting in functie van het wiskundig denken en handelen en de muzische vorming in de kleuterafdeling.
- De uitwerking van de jaarthema's om een muzisch klimaat te scheppen.
- De werkelijkheidsgerichte aanpak in de meeste klassen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Het groeipad dat de school doormaakt om het handelingsgericht werken te realiseren.
- Het stimulerend pedagogisch klas- en schoolklimaat met een gestructureerde basisaanpak.
- Een duidelijk uitgeschreven zorgplan op basis van een gedragen zorgvisie.
- De leerbegeleiding voor lezen in de onderbouw.
- De ondersteunende rol en coaching van het zorgteam naar de klasleerkrachten toe.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De bereikbaarheid en het empathisch vermogen van de directie.
- De dynamiek, de inzet en de betrokkenheid van de meeste leerkrachten van beide afdelingen.
- De open en transparante communicatie en het vermogen om op een participatieve manier tot besluitvorming te komen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Bewaken dat de inhoud voor wereldoriëntatie niet te sterk cursorisch aangeboden worden.
- De observaties in de kleuterafdeling verfijnen met een aantal duidelijke criteria voor wiskundige initiatie en muzische vorming.
- De evaluatie en rapportering van muzische vorming en wereldoriëntatie uitwerken volgens de visie en de geest van het leerplan.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Concrete zorgvragen formuleren die leiden tot duidelijke acties binnen de eerste- en tweedelijnszorg.
- De zorgoverlegmomenten optimaler benutten voor een meer flexibele aanwending van de leerbegeleiding.
- Beschikbare harde outputgegevens sterker aanwenden om de kwaliteit van het aangeboden onderwijs te bewaken en zo nodig bij te sturen.
- Een pedagogisch-didactisch prioriteitenplan uitzetten gekoppeld aan een doelgericht professionaliseringsbeleid. Beter benutten van de mogelijkheden van interne professionalisering.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Vernieuwingen en veranderingen op een cyclische manier (plannen, uitvoeren, evalueren, bijsturen) toepassen.
- Zorgen voor een sterkere gerichte druk, opvolging van gemaakte afspraken en het pedagogisch-didactisch handelen tot op de klasvloer.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- In de lagere afdeling voor muzische vorming een volledig, evenwichtig en gegradeerd aanbod garanderen met het leerplan als leidraad.

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs.

BEPERKT GUNSTIG

Lager onderwijs

omwille van onvoldoende bereiken van de leergebiedgebonden eindtermen
of nastreven van de attitudinale eindtermen voor
muzische vorming

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet **vanaf 1 juni 2015** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig advies in voldoende mate werden geremedieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Guy De Roover

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: